

OKRUHY K SZZ Z MIKROEKONOMIE

1. **Chování spotřebitele.** Axiómy chování racionálního spotřebitele. Definice a vlastnosti indifferenční křivky. Indifferenční mapa pro typické preference a alternativní tvary indifferenčních křivek. Mezní míra substituce ve spotřebě a elasticita substituce. Optimum spotřebitele – vnitřní a rohové řešení. Přebytek spotřebitele vyjádřený prostřednictvím indifferenční křivky.
2. **Poptávka.** Vliv změny důchodu spotřebitele na poptávku: důchodová spotřební křivka, Engelova křivka, Engelova výdajová křivka. Vliv změny ceny statku na poptávané množství: cenová spotřební křivka, odvození křivky poptávky z cenové spotřební křivky, substituční a důchodový efekt cenové změny (Hicksův rozklad), Giffenův paradox. Vliv změny cen ostatních statků na poptávku. Cenová elasticita poptávky včetně odpovídajících tvarů cenové spotřební křivky. Důchodová elasticita poptávky. Křížová elasticita poptávky. Vztahy mezi elasticitami. Individuální a tržní poptávka.
3. **Rozhodování spotřebitele za rizika.** Očekávaný užitek, očekávaný výsledek a variabilita. Vztah k riziku a tvar funkce užítku příjmu, vztah k riziku a ochota přijmout spravedlivou sázku. Optimální rozhodnutí s využitím indifferenční analýzy. Tvar indifferenčních křivek a vztah k riziku. Pojištění - rozhodování s využitím křivky užítku bohatství a s využitím indifferenční mapy, spravedlivá pojistka a maximální pojistka.
4. **Produkční funkce.** Krátkodobá produkční funkce. Výrobní stadia. Produkční funkce v dlouhém období. Mezní míra technické substituce, elasticita substituce. Nákladové optimum. Křivka růstu výstupu (stezka expanze firmy). Výnosy z rozsahu vyjádřené prostřednictvím izokvantové mapy. Příklady produkčních funkcí - lineární, při fixní proporcii vstupů, Cobb-Douglasova produkční funkce.
5. **Náklady.** Náklady v krátkém období a v dlouhém období. Odvození nákladů z produkční funkce. Vztahy mezi náklady v krátkém a dlouhém období (obalová křivka).
6. **Chování firmy v dokonalé konkurenci.** Obecné pravidlo určení optimální výše výstupu. Optimální výstup dokonale konkurenční firmy v dlouhém období. Tržní křivka nabídky v dlouhém období za předpokladu odvětví s rostoucími, konstantními a klesajícími náklady. Efektivnost dokonalé konkurence – výrobní i alokační.
7. **Monopol.** Příčiny vzniku monopolu, přirozený monopol. Stanovení optimální výše výstupu. Cenová diskriminace. Výrobní a alokační neefektivnost monopolu. Regulace monopolu.
8. **Oligopol.** Oligopol se zalomenou poptávkovou křivkou. Cournotův model. Stackelbergův model oligopolu. Modely oligopolu založené na teorii her.
9. **Monopolistická konkurence.** Maximalizace zisku v krátkém období a v dlouhém období. Chamberlinův model. Výrobní a alokační neefektivnost monopolistické konkurence.
10. **Alternativní teorie firmy.** Příčiny vzniku alternativních teorií firmy. Jednoduchý manažerský model. Baumolův model firmy.
11. **Trh práce.** Poptávka firmy po práci v krátkém období a v dlouhém období. Individuální nabídka práce. Tržní nabídka práce. Nabídka práce jedné firmě. Možné cíle odborů. Bilaterální monopol.
12. **Trh kapitálu.** Vliv kapitálového trhu na investiční a spotřební rozhodnutí.
13. **Všeobecná rovnováha.** Efektivnost ve výrobě. Edgeworthův graf. Hranice výrobních možností. Efektivnost ve směně. Výrobně-spotřební efektivnost. Význam cenového mechanismu při dosahování celkové rovnováhy.
14. **Tržní selhání, mikroekonomická politika státu.** Monopolní síla. Externality. Veřejné statky. Asymetrická informace (především nepříznivý výběr).

Okruhy SZZE – Makroekonomie-2020

- 1. Klasická teorie.** Obecný klasický model. Předpoklady. Poptávka po výrobních faktorech. Nabídka práce a spotřeba. Klasická dichotomie. Nominální vs. reálné změny. Trh peněz. Cambridgeský efekt. Klasická AD.
- 2. Keynesovská teorie.** Efektivní poptávka, spotřeba a investice. Předpoklady. Teorie preference likvidity. Určení rovnovážné produkce v uzavřené i otevřené ekonomice. Keynesova teorie spotřeby, model mezičasové volby, teorie životního cyklu a teorie permanentního důchodu.
- 3. Všeobecná makroekonomická rovnováha.** Model IS-LM. Předpoklady a smysl modelu. Křivka IS. Křivka LM. Účinnost a neúčinnost monetární a fiskální politiky v modelu IS-LM. Vytěšňovací efekt a multiplikátor fiskální politiky. Keynesovský transmisní mechanismus a multiplikátor monetární politiky.
- 4. Neoklasická syntéza (Úplný keynesův model).** Předpoklady. Keynesův efekt. Překážky samoregulačního mechanismu – mzdové rigidity, past investic a past likvidity. Piguův efekt. Komparace klasického přístupu s keynesovským.
- 5. Měnový kurz.** Nominální měnový kurz. Zákon jediné ceny, teorie parity kupní síly. Reálný měnový kurz. Reálné zhodnocení a znehodnocení. Režimy měnových kurzů. Změna měnového kurzu v krátkém období. J-křivka. Marshall-Lernerova podmínka. Podmínka úrokové parity.
- 6. Makroekonomická rovnováha v otevřené ekonomice.** Platební bilance a její struktura. Saldo platební bilance v různých systémech měnového kursu. Model IS-LM-BP. Účinnost hospodářské politiky při různých stupních kapitálové mobility a v systému pevných a pružných měnových kurzů. Koncept nedosažitelné trojice.
- 7. Trh práce a nezaměstnanost.** Druhy nezaměstnanosti. Klasický trh práce a makroekonomické souvislosti. Původní keynesovský model: nepružné mzdy a jejich makroekonomické důsledky. Jev hystereze. Teorie efektivnostních mezd.
- 8. Inflace a nezaměstnanost.** Přirozená míra nezaměstnanosti – NAIRU. Očekávání v ekonomii. Phillipsovy křivky. Vztah mezi mírou inflace a mírou nezaměstnanosti. Rozšířená verze o vliv inflačního očekávání. Krátkodobá a dlouhodobá Phillipsova křivka. Koncept bezvýznamnosti politik.
- 9. Agregátní poptávka.** Úloha měnové politiky a její režimy. Taylorovo pravidlo, cílování inflace, reakční funkce CB. Odvození křivky AD-.
- 10. Agregátní nabídka.** Krátké období – nepružnost cen, inflační očekávání, nákladové šoky. Dlouhé období – rovnováha v modelu AS- AD, vztah mezi změnou cenové hladiny (inflace) a změnou reálného produktu, léčení inflace.
- 11. Dlouhodobý ekonomický růst.** Zdroje růstu potenciálního produktu. Jednoduchý klasický model (Malthus). Keynesovský růstový model (Harrod-Domarův). Neoklasický model (Solowův model). Teorie konvergence a teorie endogenního růstu. Soudobé sociálně-ekonomické přístupy (nová institucionální ekonomie).